

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Égész évre 3 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.

Egyen adóm ára: 10 krajczár.

Előfizetési czéjban a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadó-hivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére a a Nyilts-törre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árszabály szerint számítottak. — Nagyobb ártóbban hirdetések jutányosan eszközöltek.

Bélyeg minden egyes belgatásnál külön 30 kr. Nyiltsir petis sora: 20 kr.

B.-Gyarmat 1896. november 5.

Kiállításunk e hó 3-án hivatalosan beáratott. Az azzal járt nagyonosságu sikereknek oly nagy súlya van, hogy annak jelentőségére visszatérünk — a beárás után is — nemcsak örömrünkre szolgál, hanem kötelességünk.

Felséges királyunknak gyönyörű búcsúszózat nyitotta meg a záró ünnepély sorozatát, — e búcsúszó azonban oly fenséges s olyan hatalmas, hogy annak elolvasása után a lezajlott ünnepélyvel szemben nem a feledés, hanem a büszkeséggel, önértéssel zománczott emlékezés s a hazafias öröm és a koronás felkent fő iránt érzett határtalan hódolat kér és út tanyát szívünkben és agyunkban.

A legfelsőbb kézirat ott van kiszögelve a vármegyeház kapuján és szövege a következő:

Kedves Bánffy báró! Most, midőn a kedvelt Magyarországom ezeréves fönnállása alkalmából tartott ünnepségek immár lezajlottak, visszapillantva a lefolyt hónapok eseményeire, nem távozhatok szeretett székesfővárosomból a nélkül, hogy ki ne fejezzem újabban is valódi örömet és teljes megelégedésemet ezen, a nemzetek életében ritka s valóban korszakot alkotó nemzeti ünnep lélekemelő lefolyása fölött.

A mit néhány hónap előtt mint biztos reményt jeleztem, beteljesült.

Megmutatta a nemzet az egész világ előtt, hogy ezer éves fönnállása után büszkén tekinthet nemcsak politikai vívmányaira, hanem szellemi és anyagi fejlődésére is, s hogy ez által méltó helyet foglalhat el a kulturálmok közt; megmutatta nemcsak az ország szívében, hanem az országszerző történetek s tanúsított kegyeletteljes és példás magatartása által, az állam egyik legszilárdabb alapját képező rajongó hazaszeretetét és biztosítékát nyújtotta Személyem és Háza iránt tanúsított szeretete és hű ragaszkodása által különösen annak, hogy az ily tettekre képes, ily érzelmeiktől áthatott és királyával egyetértő nemzet, bizvást és legjobb reményekkel tekinthet a jövő évezred elé.

Szívem sugallatát követem, midőn ont ezennel utasítom, hogy ez örömet és megelégedésemet országszerző hirdesse s kérem az isteni Gondviselést, hogy kedvelt Magyarországomat és a nemzetnek, szellemi haladása és anyagi jóléte további fejlesztésére irányított törekvését, mely téren még oly sok a teendő, — ezentul is bő áldásával kísérje és engedje, hogy a nemzet eme törekvése gyümölcsét nemcsak a kül-, hanem a belbéké oltalma alatt is, testvéries egyetértésben és szeretetben élvezhesse, hagyományos alattvalói

hűség mellett szemelött tartva mindenkor csakis az ország valódi javának s mint ennek egyik föltényezőjeként az egész monarchia jogosult érdekeinek előmozdítását.

Kelt Budapesten, 1896. évi október 28-án.

Ferencz József s. k.,

Bánffy b. s. k.

Olvaszuk el e szép sorokat s lehetetlen, hogy a királyi szó büszke örömmel ne töltse el szívünket. Reánk nézve véghetetlen értékű az, mert nyílt, őszinte s közvetlen bizonyítéka amaz őszhangnak, mely a korona és a nemzet között fennáll. Ezavakban várás erő lakozik s azokkal szemben minden a mit a viszony meglazulásáról, a bizalmatlanságról süttogtak és beszéltek; üressémmiséggel zsugorodik össze s a bizalmatlanság hangoztatott sötétségéből a legbensőbb viszony fénye s melege ragyog ki reánk.

Ez a mi legdragább kincsünk, ez az a legjelentősebb siker, a melyet e nemzet számára az ezerev s a kiállítás körül lezajlott ünnepélyek biztosítottak.

Volt ennek azonban még egyéb, meszire kiható — s anyagilag meg sem mérhető sikere. — A külföld közvetlen szemlélet útján meggyőződhetett arról, hogy az a nemzet, melyet rosszakarói előtte oly számtalan-szor meghurczoltak, a sárba rántani igyekeztek, ezer éves küzdelem vérkeresztjén menve kerésztt, a küzdelemből megerősödve, megizmosodva került ki s a négy folyam által áztatott területre saját nemzeti bélyegét sűtre, egy külön államot teremtett, minden intézményeiben nemzeties s az európai nemzetek versenyében számot tevő magyar államot.

A lezajlott ünnepélyeken egy jellemző vonás vonult végig s ez az, hogy azokban a szent István koronája alatt élő összes nemzetiségek őszinte örömmel s úgy vettek részt, mint a magyar államnak fiai. — Egy új s valódi hódítás volt az, melyet nem fegyverrel vírtunk meg, hanem a magyart jellemző nyíltsággal és szeretettel. A különféle nemzetiséghez tartozók bizonyára egészmás érzületekkel tértek otthonukba a kiállítás megtekintése után, mint a minőkkel feljövetelek előtt telítve voltak. S ez érzelmek között bizonyára a legnagyobb értékű az, mely a magyar uralom iránti kibékülést, s annak szeretetét piántálta szívokba.

Tisztult légkört szívtak itt magukba körünkben s e tisztult légkörben ragyogó fénytől övezve jelent meg előttük a magyar király s a magyar államhatalom. A hazatérő családapa erről regél most otthon a családi tűzhelynél, s az, a mit a látottak és hallottak közvetlen benyomása alatt a magyar nemzet ezeréves fenállásáról, e nemzet történelmi emlékei felől elmond, ezerszorosán többet ér, használ, mint minden egyéb hatósági intézkedés.

Az utóbbi nyomán a bizalmatlanság útját, de amaz a szeretet előtt nyitott utat.

A kiállítást beárását jelző harangok kongása végig rezdül az egész hazán, — nem a feledést, hanem egy szép jövőnd reményét keltve mindenfelé.

Pongrácz György árszékeli elnök úrtól vettük a következő nyilatkozatot:

Báró Jeszenszky Sándor egy vármegyénk főispánjához címzett nyílt levelet tesz közzé a „Nógrád-Honti Ellenék” folyó évi november hó 5-iki számában, mely személyem elleni támadást tartalmazván, arra kényszerít: hogy oly ügyben nyilatkozzam, mely illetékes bírósági eljárás tárgyát képezvén, rendes körülmények között, befejezése előtt ezen uton tárgyalható nem lenne. Miután azonban br. Jeszenszky Sándor előtt csak azon cél látszik fenforogni, hogy mindenkit, aki nem az ő politikai nézetét vallja, ideiglenesen is meghurczolhasson s én a meghurczolást ideiglenesen sem vagyok hajlandó és kötelezhető el-törni, egyszerűen közlöm a tényállást, annak előzetes kijelentése mellett: hogy örömrünkre szolgál, hogy Jeszenszky ur végre kiugrott a bokorból, melyből eddig kinyugrádhat nem volt s biztosítom, hogy a becsületbírósg sem fog többé fedező helyet nyujthatni számára, mely mögöl mérgezett nyilatit eddig büntetlenül röpitette.

Szeptember 8-án vettem báró Van der Beke Imre és báró Jeszenszky Sándor levelet, melyben Zubovits Fedor százados ur nevében elégtételt kérnek egy általam még 1895. évi május havában állítólag elkövetett sértésért. Segédeim emlékeztetése lévén a százados ur segédeivel, kijelentették, hogy fegyveres elégtételt is adni hajlandók, kizárkódva képest azonban először a békés kiegyenlítés kell megkísérleníenők. Erre báró Jeszenszky kijelentette, hogy nekik csak fegyveres elégtétel vételére van megbízások s így a békés kiegyenlítés tárgyalásába nem bocsátkozhatnak. Van der Beke ur azonban szintén megkísérlelendőnek tartván a békés kiegyenlítést, a további tárgyalás elhalasztatott azon czelel, hogy a százados ur segédei töle újabb információt nyerjenek. Az információ szerzés mintegy három hetet vett igénybe, mely után báró Jeszenszky Sándor és most már Van der Beke Imre ur helyett Csath Lajos m. kir. honvéd őrnagy ur jelentettek a százados ur megbízottaként Nagy Mihály ur helyben lakó segédemnél, kérve a további tárgyalás azonnali folytatását, mert Jeszenszky ur még azon napon elutazni óhaj. Ezen óhaj folytán időkimelés czelelőből magam részéről a távol lakó Majthényi Ottmár ur helyett Sréter Alfréd urat kértem fel másik segédemül. Segédeim a lovagias elégtétel adás bármelyik nemét felajánlván, báró Jeszenszky Sándor kijelentette, hogy az elégtétel adást mindaddig el nem fogadják (?) mig azon — ellenem Van der Beke Imre által terjesztett rád, hogy én kiskoru fiam karancsaljai birlokáért általa fizetett 60.000 ezer forintnyi vételárból 5000 frtot a saját czelelőim használtam fel, tisztázva nincsen. Ezt a vádat segédeim novemberben rágalomnak nyilvánítván, kijelentették, hogymennyiben a felajánlott elégtétel adást el nem fogadják, részükrol ez ügyet ezen uton befejezettek tekin-tik. Segédeim eljárásukat előttem, teljes megnyug-váomra, azzal indokolták, hogy ők a becsület-bírósgai eljárást azért utasították el, mert nem tartják elfogadhatónak az állítólagos vádat Van der Beke Imre báró részéről, aki ugyanezen ügyben má mint segéd szerepelt, de amennyiben ezen vád mégis köztisztviselői minőségemet érinti, kérem magam ellen az első sorban is egyedül illetékes fórumnak, a fegyelmi bíróságnak eljárását.

No hát enyomban megtörtént, s az eljárás folyamában látni, csak annyit legyen szabad teljes ártatlanságom tudatában már most is kijelenteni, hogy a báró Jeszenszky által inscenált gyanúsításnak teljes megráztatására fog csak vonatkozni.

Visszatértem hátározottan báró Jeszenszkynek azon rádját, mintha én vonakodtam volna ügyemet a becsületbíró elé vinni. Tudnia kell a bárnak, hogy a lovagias ügyekben a segédek saját legjobb meggyőződésük szerint járnak el. Avagy ő talán nem így járt el? Talán azt akarja elhitetni, hogy a százados ur megbízásából terelte ügyünket olyan tere, melyet lovagias emberek, mint kihívók sem szoktak felkeresni? És mellyet hogy felkeresni nem akart, legjobban bizonyítja az, hogy azzal prorokáltatott, akire a báró ur később, mint korosa tanára találta jónak hivatkozni?

Miről panaszkodik még a báró? Arról, hogy őt és Csáth Lajos őrnagy urat segyelmi ügyemben ki nem hallgatták. Nohát jóhiszeműségére igen szép fényt vet, hogy akkor panaszkodik, midőn már tudomása van arról, hogy ki lesznek hallgatva. En magam intéstem azon kérelmet a vizsgálattal megbízott elnökhöz, hogy őket is hallgassa ki! mire azt válaszolta, hogy bár feleslegesnek tartja kitalgatásukat, mert az ügyre vonatkozólag semmi közvetlen tudomásuk nincs, kifogja őket hallgatni, melyhöz a választások véget érnek. En ezt a főispán úr ő mellőzégének be is jelentettem, ki ezt tudomással Jeszenszky báróval közölte.

Ezek után ezen a téren nem lesz több szavam báró Jeszenszky úrhoz, azon biztos reményben, hogy ama védő bokor mögé nem fog vissza bujhatni, mely őt eddig segédi immunitás képeiben ellenemben federte, mert legutóbbi a lovagiaság legprimitívabb szabályaiba ütköző eljárása folytán elvesztette immunitását, melyet eddig respectálni kénytelen valék.

Gyarmaton, 1896. évi november 5-én.

Pongrácz György.

Ugyancsak gr. Forgách Antal úrtól a következő nyilatkozatot vettük:

A „Nógrád-Honti Ellenzék” 43. számában „választási viaszleletek” címe alatt oly közlemény jelent meg fölöttem, mely szerint engem Csáth István, Vereckzy István, Lauko János megverték, és ugyancsak a lapban „*mi a közlömbőség*” cím alatt édes atyám emléke van megemlékezve.

Mielőtt egyáltalán közleményekkel szemben nyilatkoztattam, előzetesen a száraz tényekre szorítkozom.

A közlemény megjelenése után, minthogy én a törvényhatóság bizalmából — az ellenzék keserű öröme — közlistviselő is vagyok, a vármegye alispánja ez ügyben vizsgálatot rendelt el, s a vizsgálat során mi derült ki? Mindenekelőtt az,

hogy a megvertetésem fölől szóló hír eleitől kezdve minden botlásban valótlán, alaptalan, kobolt. Az a három ember egybehangzó vallomást tett arról, hogy a közlés nem igaz. De kiült ott egyéb is! Nem több és nem kevesebb, mint az, hogy annak a három embernek Csernoch Ferencz után 4—5 frt ígértetett fejenként, ha a közlésnek megfelelően vallanak; hogy e vallomásokra azért van szükség, mert engem a közlés által lehetetlenné akarnak tenni, hogy e czérből mindhármat az ellenzéki lap irodájába hívták, a hol őket idősb Farkas Ferencz, Hanzély Gyula és Pozsonyi Gábor a hírfelölti vallomásra azon biztatással hívták fel, hogy a büntetéstől mitse féljenek, mert ha meg büntetve lesznek is, a pénzbírságot helyettük az ellenzéki iroda fogja fizetni.

A vizsgálat befejezése után e hó 4-én d.-e. fél 12 órakor megjelent nálam Pozsonyi Gábor felelős szerkesztő úr, s ott Pongrácz György és Buday Plichta Cornél urak előtt kinyilatkoztatta, hogy a megjelent közleményre vonatkozólag az e hó 5-én megjelenő lapban egy nyilatkozatot kész közölni, melyben a közleményt egész terjedelmében alaptalannak és valótlannak nyilatkoztatja, mert az egész megtévesztésen alapszik.

E férfias és nyílt kijelentést én tudomásul vettem. De mi történt? Az nap délután egy levelet kaptam Pozsonyi úrtól, melyben röviden kijelenti, hogy a megállapított rectificáló nyilatkozatot nem közölheti. Ily körülmények között nem maradhatott egyéb hátra, minthogy a lap szerkesztőjét felelőségre vonjam. Ennek során e hó 5-én reggel Pozsonyi Gábor ur kijelentette, hogy ő a kérdéses nyilatkozatot ígéretéhez képest a lapban kiadni akarta, de midőn ezt az ő szándékát a lapbizottsággal közölte, annak jelen volt elnöke; br. Jeszenszky Sándor néki a közlést egyenesen megtiltotta, ő tehát nincs azon helyzetben, hogy ily körülmények után a felelőséget el vállalja. Ebből tehát sajtpéper lesa, melyet meg fogok indítani.

Ez röviden az ügy lefolyása, melyből én a következtetést vonom le:

Az ellenzéki lap irodájában Csernoch Ferencz és társai czég alatt egy alkalmi egyesület székelt, melynek bevallott czélja az, hogy a közörlöklésiség előmozdítása érdekében a büntetlenség kilyáttával és pénzígérekkel bírjon rá egyeseket oly vallomásra, melynek tartalma nem felel meg a valóságnak és pedig egyenesen azért, hogy ez által a társadalom egy tagját — ezuttal engem — lehetetlenné tegyenek. E pompás kis egyesület költségai, a kik csupán eszközként szerepelnek, ezuttal nem foglalkozom; a beltárgyak nehányait azonban meg kell ismertetnem, már csak azért is, hogy a vármegyében tiszta képet alkothasson felőlük magának mindenki.

Itt van id. Farkas Ferencz, — bizonyára olyan emberke, — a kivel az ember ügyeit lov-

gias uton rendezni nem szokta s ő azt nem is követeli. Példa rá a Szakal-féle eset.

Hanzély Gyula úr fölől, ki a 12-ik huszárezred tartalékos tisztje, majd a katonai becsületbíró előtt nyilatkozom. Ezzel én is azt az utat választom, a melyen az ő párt-tagjai ellenem járnak szoktak.

Az alkalmi egyesület tagjai között van azonban egy, a ki a legelőkelőbb helyet foglalja el, a ki eddig mint a prédára leső pók hátulról és szögletből, mások háta mögé bujva, kiszemelt áldozatai ellen szötte a hálót, a kit a kard, a vagy a piztoly csöve elé állítani eddig senkinek sem sikerült, mert a férfiaság teljes hiányában a felelőség alól a gyárák rendes szokásához híven egyik módjára mindenkori kisiklott, a ki jellemgyöngyösgében életének javát azzal töltötte el, hogy mások becsületében igrkezett turkálni, neki úgy se lévén becsülete.

Ez a diszpeldány: br. Jeszenszky Sándor, a ki ezuttal is megakadályozta azt, hogy a közzétett hazug hírek megfelelő alakban rectificáltassanak, s társul szegődött azokhoz, a kik mosdatlan kézzel apám emlékeit bolygatni merték; apám emlékeit, a kire fiai szeretettel és búszkeséggel tekinteni meg nem szűnők. Búszke vagyok reá, s a nevével búszkén viselem; mert-e névhez a történetijelleg fűződik s őseimre búszkébben tekintetek, mint az a „nagyhazafi”, akit Schmerling kegye degradált bórává.

S ezek után kíváncsi vagyok, hogy ez a remek gavallér, a gentlemannok mintaképe, mi módot fog kieszelni, hogy természetéhez híven ezuttal is ép bórrel kilábaljon.

Kelt Balassa-Gyarmaton 1896. nov. hó 6-án.

Gróf Forgách Antal.

A magyar nép és a gazdálkodás.

Ezer évet élt hazánk földművelő népe és vala-hogy csak birt megállani a saját lábán. Jólétben és szűkölködésben, számtalan viszontagságon keresztül folytatta gazdálkodását, őseitől öröklött mód szerint, keveset törődve a gazdálkodás elméletével. Sőt valljuk be őszintén, a jó emberek inkább még előítélettel viselkedtek minden újítás ellen, mindazzal szemben, a mi ellenkezett megszokott hagyományaisikkal. „Megéltünk mi anélkül a mai napig, meg fogunk mi anélkül élni azon-tul is.”

Pedig ez nagy tévedés. Igaz hogy megélt eddig a mi földművelő népünk, ezer éven keresztül. Sőt nagyrésze néhány századdal még tovább is, amennyiben meg a magyarok bejövetele előtt is, itt tanyázott ezen a földön. Megélték va ahogyan tűrheto viszonyok közt, bár nincs bizonyítva, hogy megélhettek volna talán jobb időben, a vagyonosság a általános jólét magasabb fokán. Hogy valamivel több szalonnát rakhattak volna kenye-

Mindenki azzal fogad: „De rosszul nézsz ki!” — Meg: „Jaj, kérem, ami nagy, kiváló városunkban ám külömb szokások vannak, mint ama al-pári helyen, a honnan ti jöttetek.

Próbáltam énekelni. Hísz énekszó mellett felejtí állítólag az éhes diák is baját: „Kérem, itt az aszonyok nem énekelnek. Itt helyesebbet és hasznosabbat cselekszenek: kenyeret sütnék, ebédet főznek, söpörnek, varrnak, foltoznak. Itt mi mind világra szóló jó gazdaszonyok vagyunk és szolidak, nem olyanok, mint a te volt városod-ban.”

Illő felelettel szolgáltam hamisat és nagyot gondolva ezen szerény utbaigazító beszédre.

A butor soká nem érkezo, — elmegyek üres lakásunkba, azt ujabban szemügyre venni s ujab-b tisztogatást eszközölni. Egy leendő szomszédasz-zony, kinek nagy esztét, előkelőséget, rangját nagyba hallám dicsegetni, — az alkalmat meg-ragadva, látogatást tesz nálam az üres lakásban. En ez előkelőséget udvarias mosolylyal s szó-rakozott társalgással fogadom. Minden mondatnál ezt gondolva: Ide állítjuk a nagy szekrényt, oda a kicsinyt. A pamlag amoda mehet... Hangosan végre ezt mondhatam: „Teljesen lekötelezettje — Asszonyom, e kitüntető szerencsésért. Magamat ajánlom.”

Másnap érkezik a butor. Hat markos ember darabot darab után hoz be. „Hova tegyük ezt?” „Ide ni.” „Hát amaz?” „Oda.” Oly gyorsan hozták, hogy fölt a fejem, mert nem egészen értéi ugy, a hogy én gondoltam. Nagy szeszav. Cséled ki-berohan, segít, fog, törölget. Mindnyájan

TÁRCZA.

Álmoskönyrből.

Megjelenés újra álmaimban nekem,
Édes téve s sűrű jelent,
S vizsgálatom az álmoskönyvben érem,
A csók, ölelés ugyan mit jelent.

A csók, ölelés igen nagy boldogság?
Üdvözlő, találdgról való,
De csak akkor — így szól az álmos könyve, —
Ha az nem álom, de igaz — v a l ó.

Deczember.

Átköltözés.

Magyarorságon évi V. v. az átköltözés szabálya.

Megtörténik, hogy nagyvárosban kis esztű mű-velletlen, — kis faluban nagy esztű művelt höl-gyeket találunk. En ez utóbbi szerencsében része-sülve, elbeszéltem egy társaságban különlegesség-kép az alább előadottakat. Roppant megneveteték a ház urnőjét a kért, hogy írjam meg tárczámat — mint következik:

— Az istenre kérem öcsköt uraim és hölgyeim át ne költözzenek szűkösgéltlenül új lakásba! De új városba, attól a mennyi hatalmak mentesek meg öcsköt kegyesen.

— Ó, kérem, lapzártalomból beszéllek. Cseréltem lakást az előzővel is többször, e drága mulatságot mely a változtatásról egész quodlibetét tartalmazza illyen sok pénzrel, erővel, egészséggel és hosszú kényelemmel megfizetve.

De most következik a java:

Egyszer csak eszünkbe jut az ambíció ördö-gétől ösztökélve, hogy új állásba, új városba, új éghajlatba, új utcába és új lakásba költözzünk. Nekem ugyan erősen sajnált szívem egyelőre, midőn az igaz barátok kedves körének elhagyására gondoltam. De, kérem, a szívet el kell hallgat-tatni, midőn az érdek beszél. Nagyobb rang, nagyobb jövedelem, nagyobb város, nagyobb in-telligencia, nagyobb lakás, nagyobb boldogság és kisebb ismeretési kör.

E sok nagyságra kis szívem valamivel kevésbé sajnált... s lehet, hogy még kevésbé azon ked-ves reményben, hogy csupán szerető rokonok kis körében élre, — fel lesznek oldva azon óvatosság és udvariassági mizeriák alól, melyek nehézkes közlekeny, rajongó és vakon ragaszkodó természet-en az életben nem egy sebet ütöttek.

Menjünk hát, mondám végre a nagy csomago-lástól testileg fölholtnak, — de lelkileg... azt én soha ki nem mondhatom. Ott hagytam a szí-vemhez nőtt édes otthon, benne sok-sok jóbarátot.

Ott hagytam a város végén egy csendes kert-ben két kis halmot, egyszerű apró nevekkel je-lezve. Ide vont utolsó utamat. Az árnyas út szélén hangosan zokogott utánam agg koldusné, ki évek óta ismert...

Hogy mikép utaztunk, azt el nem mondhatom. Lehet, hogy a néhai spányol kintőmesterek áldo-zatai sem tudnák elmondani, hogy minton juttá-ták őket a mennyei dicsőségbe, — ha ugyan szólhatának is velünk.

Tehát itt vagyunk. Nem a menyországban, de nagyreményű új házámban...

Melléklet a Nógrádi Lapok és Honti Híradó 45. számhoz

rákire, hogy az a bizonyos csirke, mit IV. Henrik híraly minden parasztnak óhajtott vasárnapra gyakrabban került volna a tőgrácsba.

De ma a viszonyok alaposan megváltoztak. Hátunk földje, az a kövér zsirócopp, mely a monda szerint a menyországból-poltyan ide: hazánk földje nem lett termékenyebb; de lejjebb szállt a buza ára. A világforgalom megváltozásával, nöttevel, többé nem a mi gabonánk az, mely döntő szerepet játszik nyugoti szomszédaink piacán. Azok az idők, mikor a német sátor boldognak érezte magát, ha megvehette a magyar lisztet: fájdalom megszűntek. Óriási vámokkal sújtják mindenütt termékeinket, és gyakran legyőz az ádár verseny, melyet ki kell állnunk, a hatalmasan fejlődő Oroszország, a népes India a szűz Amerika és Ausztrália ásternélével.

A földművelő, míg szorgalmának kevesebb hasznát látja: igényei ellenkezőleg nagyobbak lettek. Nem él többé oly puritan egyszerűségben; mint hajdan; ő is ki akarja venni szerény részét az általános fényűzésben. S bár kivethetné minél nagyobb mértékben, daróc helyett, selyemben járhatna, és kenyér helyett lágycsót ehetne! De hogy a megélhetés nehéz problémáját sikeresen megoldhassa, fokozottabb igényeit kielégíthesse: gazdaságossá egészíti, a kor vívmányainak megfelelőbb alapokra kell fektetnie. A termő föld művelésére ma nem elegendő többé két keze munkája; fáradsztania kell az emléjét is, hogy az általános versengésben megállja helyét. Nem szabad mindig csak a szokott utakon haladnia, hanem újabb és újabb ösvényeket kell felkutatnia, melyek az elszegényedés sivatagjainak elkerülésével a jólét birodalmába vezetnek.

Magyarország az újabb idők földművelő országa volt, melynek ipara gyászóválnalig létezett. Meg kellett teremnie; s valljuk meg, hogy ez eléggé sikerült az állam által szervezett iparszakoktatás révén, mely iparszakoktatásnak jeleséről az ezred éves kiállításunkat látogató külföldiek csak a bámulat hangján tudnak szólni. Különösen a németek, kiknek ipara a művelődésnek oly magas fokán áll, irigységgel konstatálják, hogy ipari szakoktatásunk az övékéit túlhaladja, sőt ugyszóvalan ideális.

A földnek művelődése nálunk az úgynevezett „par excellence” földművelő országban, még sok kívánni valót hagy fenn. Nem mintha Magyarországon nem találhatnánk szintén mintagazdaságokat, melyek a szakfűrészek óntato bámulatát kiharják. Ő igen a nagy uradalomnak az ezredéves kiállításban hivalkodnak, milyen kitűnően érték intéző tisztjeik az intenzív gazdaságokot. Főherczeg és előkelő urak saját pavilonjaikban, nem egy vívmányt mutatnak be, nem egy jó példát

szolgálatnak, mely széles körökben utáztat érdemle.

De a kisebb gazda még messze mögötte áll az osztrák, a német, a francia parasztnak, ki sokalta kisebb területen, hálátlanabb fűjalon jóval nagyobb eredményeket tud elérni, mint a mi földművelő népünk. Eléri pedig az által, mert gazdaságosságban nemcsak a hagyományos praxisra van utalva, de birtokában van a helyes elméletnek is, mely őt a rendelkezésre álló jövedelem források szélszárúbb kiaknázására képesítette, levetkezte előítéleteit és számolni tud a kor viszonyával.

A mit az állam az ipar érdekében tett, nem szabad elmulasztani a földművelők javára sem. Hisz ők képezik eddig a lakosság tömöt, sőt az állam életfenntartó erejét is.

Emelni kell tehát minden áldozattal, népünk gazdasági nevelését különösen a gazdasági szakoktatás útján. És pedig nemcsak az iskolában az ifjakkal, hanem a felnőtteknél is, tanfolyamok és előadások rendszerével. A szegény földművelőnek manapság kemény harcot kell vívnia a modern gazdasági élet kalózaival; ha már nincsen mód ezeknek a szabadság veszélyeztetése nélkül való kiirtására, lássuk el a gazdembert minden anyagi és szellemi fegyverrel, hogy a harcban az ő részén maradjon a győzelem. A ki nemzetünk művelődését és nagyságát szívén hordja: a kormány, a társadalom, mindenki járuljon tehát saját erejével népünk gazdasági nevelésének emeléséhez. Nem mondjuk, hogy ez irányban még nem történt volna semmi. De a mi eddig történt a cél elérésére, nem elegendő. Sem az állam sem a társadalom nem fogták fel ez irányban kötelességüket azzal az áldozattal, melyet a pusztuló gazdasági helyzetnek komolysága érdemelt. Igaz, hogy az állam ereje sok felől van igénybe véve. De mindamellett megfontolandó, hogy a tőke, melyet népünk gazdasági nevelésének emelésére fordít, produktív befektetés, mely a gazdaságosság vagyonszerzés által elérhető nagyobb forgalom és nagyobb adóképesység által kamatoztatható visszatérülne. A társadalom pedig egyesületek alapításával, iskolák támogatásával, a felnőttek oktatásával szintén sokat tehetne az állam feladatának könnyítésére. S bizony eltelhetjük, hogy a gazdasági egyetemek működése áldásosabbnak mutatkozik, mint a pártkörökben elszavalt kortes-beszéd. Mert utóvégre népünknek nem hangzatos politikai frázisokra, hanem kenyérre van szüksége.

T a n ü g y .

A pálfalvai üveggyári állami el. iskola megnyitásának ünnepélye.

A fekete gyémántok hazájának egyik figyelemre méltó pontja Pálfalva községe is, hol mintegy 3 év előtt egy üveggyár is létesült.

A községtől kissé távolabb épült ezen gyártelep annyira, hogy a Pálfalván létező állami segélyezett községi egyetlen iskolába különösen a télviz idején igen nagy farsággal juthattak volna csak el a gyári munkások tanítóes gyermekei, azért egy külön álló iskoláról kellett gondoskodni, amely azután a különféle országokból a gyárnál alkalmazott gyermekeket a magyar nemzet iránti becsülésre, szeretetre, sőt magyar hazafiságra neveljék.

Soha ily nemzetközi keveréket, mint a pálfalvai állami elemi iskola növendékei: van itt fin, lengyel, észak- és délnémet, tót, csah, orosz, belga, francia stb. még pedig meglehetősen számmal.

Dr. Jankovich György kir. tanfelügyelő e gyárnál egy állami iskolának feltétlen szükségességét belátva, befolyásának egész súlyával arra törekedett, hogy az létesüljön is.

S midőn a gyártulajdonosok Schwarz Imre lelkes igazgató előterjesztése egy modern iskoláépületet és tanító-lakást emeltek, dr. Jankovich György tanfelügyelő buzgó utánjárására a vallás- és közoktatásügyi minster ezen iskolát átvette s hozzá tanítót nevezett ki; kiknek fizetéseként saját tárczája terhére évenként 500 forint folyósított, mit a gyártulajdonosok fűtőanyag czimén 600 frtra egészítenek.

Ezen iskola, mint millenáris iskola tartotta f. é. okt. hó 1-én ünnepélyes megnyitását és pedig a következő rendben:

Réggel a salgótarjáni templomba, mint Pálfalva lakóinak anyagyházába volt menendő a tanuló sereg, de az idő a gondnoksági elnök: Schwarz Imre megerkezésének várakozásában telt el, ki azonban távoli utjából meg nem érkezhetett s így az ünnepélyt d. u. 3 órakor Spiró Károly gondnok tartotta meg és kezdetnek a vegyes ajkú tanuló sereg az érdeklődő vendégek és szülők jelenlétében a „Hymnus” két versszakát énekelte el lélekkel, azután Spiró gondnok tartott szép üdvözlő beszédet, utánna Stangl István a pálfalvai áll. el. iskola tanítója emlékezett meg egész helyesen azokról, kiknek ezen iskola létesítése körül előlélhetetlen érdemei vannak. Ezek a vallás- és közokt. minster, a gyártulajdonosok, Dr. Jankovich György kir. tanfelügyelő és Schwarz Imre gyárigazgató, majd esztelte az iskola fontosságát s talpra esetten lelkesítette a szülőket az iskola megkedvelésére s a növendékeket az isten félelemre, hazafiságra, jó viselkedésre és szorgalomra. Az után felolvastatott a kir. tanfelügyelőnek szép írással tartott elismerő levele melynek ezen sorainál: „A Minister úr ó. Excelenciájának meleg köszönetét és elismerését nyilvánítom Schwarz Imre üveggyári igazgató és gondnoksági elnök urnak, azon buzgó és oda adó fáradozásért, a melylyel ezen iskola

annyira igénybe voltunk véve, hogy az izzadság csorgott rólunk. E tömkeleg közepette belép leendő jó szomszédasszonyunk.

„Jó napot,” mondja — „mit csinálnak?”

„Tessék valahol meghuzni magát, mert itt nagy zavar van,” mondom legérdeesebb mosollyal.

„Van-e zongora?” kérdi a vendég.

„Nincs,” felelem; férjem eladta mielőtt eljöttünk.

„Vess-e ujat!” kérdi.

„Sajnos, nem vesz. Azt mondja, hogy nem kell,” — felelem szomorúan.

„Tessék már bennünket útbaigazítani,” mondják a türelmetlen emberek, — „Mi ma még más terheket is tartozunk vinni.”

„Jaj”, mondom, nem jó helyre tették a nagy kredenczet.” A morgó emberek odább huzták ingerülten mialatt egy lába leroppant.

„Mi érteke van e kredencznek?” kérdi a szives látogató.

„Már nem tudom,” felelem kissé hüvösen.

„Tehát valószínűleg nem ön fizette, de kedves férje?” — volt az új kérdés.

Nem tudom, most mit feleltam.

A vendég távozik. Udvariassan kikísérem.

Másnap nálunk újra tisztogatás. A sok nagy csizmás férfi roppantul behorta a lakást. Mindent meg kellett dörzsolni, kifelélni, jobb helyre tolni. Kicsiny leánykám nagy szorgalommal segítene. Az egész lakásban zavar, rendtelenség. A jó szomszédok belép. Elég szívélyesen üdvözlöm a kérem, bljón egy aszke, melyről hirtelen lerakom a valamely szekrényből kiszedett holmit. Egy, az utat sinli pamlag karbahozatalával valék elfoglalva. Vendégem megtapogatja a huzatot.

„Mi volt az ára e pamlagnak?”

Megmondtam.

„Kinek tulajdona: öné-e, vagy kedves férje-é?”

Ujból feleltem.

„Van-e varrógép?”

„Nincs,” — mondtam.

„Miért nincs?”

„Mert férjem nem vesz.”

„Mi okból nem vesz?”

„Mert fél, hogy használata ártalmamra lenne.”

„Vegyen egyet férje akarata ellen. Van rá pénze?”

„Mibe került ezen ebédőlszalt?” — folyik tovább a vallatás, szorgalmas tapogatás és vizsgáló éles tekintettel.

Nem tudom feleltem-e és mit?

„Mibe került eme szekrény és ki fizette?” folyik tovább a lángeszű hölgy úgynevezett társalgása.

En már tükön valék, midőn az ajtó kitárul s kőszerezen égből pottyant kedves látogató belép zord modorral egy zongorakereskedő, rövid köszöntés után a kérdéssel:

„Hová tegyük a zongorát?”

En kedves meglepetésben majd megöltem a zord idegent. Tehát férjem e kellemes meglepetést szerezte nekem! Szívem melegen feldobbant e gyengéd figyelemre. Tehát van jó férj, zongora, zene, minden! Oh, mi boldog város ez az új város és mily boldog lakója vagyok én e kedves városnak drága kis családommal! . . . Ilyes gondolatok és érzések kergetőztek agyam és szívem közt, midőn főlem egyszerre lerántott az álmódott mennyekből e szavak hallatára:

„Lám, tegnap azt tetszett mondani, hogy nincs is, nem is lesz zongora. Ugy-e rászedett? Vajjon mi az ára?”

— En bambán ránéztem tisztelt vendégemre s meglepetésben hebegtem valamit. De hölgyem a feleletet be nem várva, a zongorakereskedőhöz fordult, pontos, gyakorlott kérdéseivel. Az persze jobban tudott felelni mint én. Ki is mentek ketten az emberekhez a beszállításnál, hol a látás tapintás, necslés, kérdések és alapos feleletek vendégemet legalább egyelőre teljesen kielégítették. Uram Isten, mit csináljak új otthonomhoz tartozni látszó új barátommal? Ugy elbánni vele, ahogy kedvem lett volna, nem mertem. Az ilyen természetű hölgyek bosszuallok valószínűleg. Várjunk tehát.

Lázás tevékenységemet még más hölgy kértelen tanácsai is zavarták.

Az én esküdt gyóntató anyám másnap szerepet cserélt velem. Ő gyónt, én hallgatók. Elbeszélte, az engem megelőző lakó titkait, melyek tudomására genialis módon juthatott. E titkok pedig inkább szegényletek mint érdekesek valának előttem, teljesen idegen lévén ama lakókkal. De meggyőnta ő nekem sok-sok más idegen nép (a város lakóinak tetemes része lehetett) titkait is. Kár, hogy sohasem láttam őket s így sohasem élvezhettem ama édes örömet, a melyet hasonló titkok tudása talán kötelességszerűleg nyújt. — Tehát újból rövidet húztam.

Törlőforgató.

(Folytatása következik.)



létesítenek közreműködött, valamint a hazai ügyek részvényszármazékának azon aloszat készségeit, a mellyel az állami iskola részére szükséges tanterem és tanítói lakásokról és azok fűtéséről gondoskodott. stb. jelen levő vendégek és szülők, úgy a felsoroltakat, mint a közoktatási Minisztert és kir. tanfelügyelőt zajosan megjelenték.

Végül egy Majo! Leán nevű III. el. osztályos kis belga leányka mindenkit meglepő tiszta magyar kiejtéssel, hangszóvalással és bátran a következőket mondotta el.

„Milyen tisztelt ünnepi közönség!”

Ha bár mi nem is születünk ez ország kebelében s a rövid itt időzés után, ha nem is vallhatjuk magunkat tisztán magyaroknak, azért örömmel járunk ebbe az iskolába, hol a szép magyar nyelven tanulhatunk.

E mellett fogadjuk, hogy az iskola vezetői, Magyarország s a magyarok iránt való szeretetből még itt az iskolában szorgalmasak és jók leszünk.

Ha pedig megnővünk, épen soha nem muló szeretet ösztönök bennünket arra, hogy körülünk mindenki, még hazajában is tiszta szívvel ezt kívánja. Eljen a szép Magyarország! Az egész ünnepély s a fenti érzéssel elmondott beszéd oly lelkesültségre ragadta a egyes ajkú közönséget, hogy a „Szózat”-ot a gyermekekkel együtt énekelte.

Stangl István ügyes tanítónak bizonyult s ha oly oda adással, nem lankadó erővel fogja szolgálni a hazai népnevelés ügyét, mint eddig, úgy a pálfalvai iskolában egy igen fontos nemzeti tényezőt nyertünk.

A nagyméltóságú vallás- és közokt. m. kir. miniszter úrnak f. é. 51856. sz. a. kelt magas rendelethez folytán felhívom tankerületem összes népoktatási intézeteinek tanítóit- és tanítónőit, hogy irodalmi munkáiknak azon példányait, melyeket az ezredéves orsz. kiállítás népoktatási al csoportjában kiállítottak, az orsz. tanszermuzeum gyarapítására ajándékozzák oda s ez irányban elhatározásukról az orsz. tanszermuzeumot oly időben értesítsék, hogy a szóban levő munkáknak a kiállítás területéről az orsz. tanszermuzeumba leendő szállítása iránt idejében intézkedhessenek.

B.-Gyarmat, 1896 évi október 30.

Dr. Jankovich kir. tanfelügyelő.

CSARNOK.

PUSKIN és ANYÉGINJE.

Irtá: GRABER JÓZSEF ISTVÁN.
(Folytatás.)

Mindegyiknek lángleke a szélsőségeken csapong: most a legnaivabb optimizmussal szónok vérmes reményeket, míg a másik pillanatban a legsötétebb, legridegebb pessimizmusba burkolódva átkozzák vagy gúnyolják a világot. Ez a humor majd semmiben sem tűri a fölülést, az abszolút nagyságot s mindenben ki akarja mutatni a gyarlót, majd pedig minden rosszban igyekszik rámutatni a jóra, az örök emberre. Béranger és Petőfi, ki néhány év-tizeddel később szerepeltek, inkább az utóbbi humort kedvelik, míg Byron és Puskin főképpen a gunyba, mely néha sarcasmussá válik, mártják tolluk hegyét.

Térjünk át a regény lélektanára; vizsgáljuk jellemét.

A regény hőse Anyegin Eugén. Talajdonképpen azonban minden cselekedete, minden szava arra vall, hogy Puskin ez alakjában önmagát rajzolta. Hiába tiltakozik maga Puskin is ez ellen: hiába mondja, hogy ő a világot már tárgyilagosan, közönyösen nézi, nem hiszik; az Eugén érzelmei az övéi; a szerelmet Tatjana iránt maga is érezte. Tudja ezt ő maga is; különben miért mentegéldözne?

Oh szerelem, csend, illatok lég.

Lelkem hozzátok költözött! . . .

Ezt azért írom, hogy kölömbösg

Legyen köztem s Eugén között.

Nehogy könnyvemnek bölcsillése

A két egyént csak egynek nézze,

S ösztönleveszen két nevet:

Anyegin és engemet;

S nehogy gúnyosan kérdezhesse:

En arczkép nem sajátom-e,

Mint Child Harold Lord Byroné?

Közhírt hát fel sem tehesse

Senki, hogy másról is regél

S nemcsak magáról ír, beszél? . . .

Igy Puskin. De ezzel a mentegetőzéssel csak jobban megerősíti állításunkat. Hiszen annyira megy e tekintetben, hogy Anyeginnel Byron Gyaurját, Haroldját olvastatja s kastélyának falára Byron képét akasztja, tehát még a brit költő iránti rajongását is Anyeginre ruhazza át.

De legyen bár Anyegin költő alak, vagy önéletrajz, az mindegy. A jelenkorra, vagy a közel jövő nemzedékére hatással lehet Puskin személyének egyéni hatalma, azonban az általános aesthetikai szempontból egészen közönyös lehet; Anyegin jellemét úgy kell tekintünk, a mint a regény folyamán kitűnik, tekintet nélkül írójára.

Anyegin már fiatalon végig élvezte a modern világ örömeit s a reakció, az életunság is hamar bekövetkezett. Az egész világot rossznak, unalmasnak tartja s nem indítja meg az ifjú lányka szerelme. Szíve fásult, nem tud szeretni, vagy legalább azt hiszi, hogy nem tud; de azért a lánykával ösztönben bánt, nem él vissza szerelmével, mint azt tehetné.

De később ezt az ösztönöket, ezt a férfiaságot fájdalmasan kell nélkülöznünk. Neki Olga közönyös mint bárki más s szeszélye mégis vele foglalkoztatja. Nos jó, e tréfát megbocsáthatjuk a különben jószívű, derék ifjunak; de mikor látja, hogy Lenszky, egyetlen barátja e dologtól komolyan veszi, elvárniuk tőle az ösztönöket: valjha be Lenszkynek, hogy csak tréfált s ne törje össze két lénynek boldogságát. Puskin is, belátja, hogy Eugén itt hibát követett el, de menthető a költő eljárása, mert megjegyzi:

„Álászésem rabja a világ . . . s tényleg, nem helyeselhetjük Anyegin eljárását; be kell látnunk, hogy az életben nagy számmal vannak ilyen esetek, midőn egy ösztöne sző az egész haragot eloszlatná; ez a szó elmaradt; hiba volt, de Anyegin is ember, ő is hibázhatott.

Ő az egész párbajt játéknak, tréfának vevé; neki nem volt mit veszítenie s mást magáról ítélt meg.

Am abban a pillanatban, a mint barátja véres tetemét megpillantja, óriási változás megy át lelkeben. Feltámad jobb érzése és keserű vádakkal illeti magát.

Világájdalma már-már csillapul, de helyébe lép az öngyűlölet; most már nem a világtól fut, hanem önmagától, lelkiismeretétől menekül. Nincs egy nyugodt, elégedett perze sem, lelke nem tud sehol megpihenni. Ebben a szörnyű lelki állapotban látja meg újra Tatjanát, most már mint hercegnét. De láthatna volna bár ismét mint a régi lánykát, az a lényegre nézve, — véleményem szerint, — mindig lett volna. Fáradt, reménytelen lelke mint egy kihalt, »multjában nincs öröm, jövőjében nincs remény.« Ilyen körülmények közt természetesen feltámadt a rég kialudt láng, a szerelem; meglátta azt a nőt, a ki multjának egyedüli kedves emléke volt, kiről tudta, hogy szerette, hogy most is szereti és ezen lénnybe, lett legyen hercegné vagy még lányka, belé kellett szeretnie. Ez a sors bosszúja volt, mert Anyeginnek meg kellett bűnhőnie életunságáért; most már volt célja életének, de a cél elérhetetlen volt. Tatjana már aszszony, ki esküjéhez hű marad.

Ugy is rendezhette volna Puskin, hogy Tatjana lány maradjon s Anyeginnel végre mégis boldogok legyenek. Azonban Puskin pessimizmusa nem engedte meg ezt a teljes boldogságot; ő az életet akarja bemutatni teljes sivárságában és az élet szinpadán bizony gyakoribb a tragédia mint a vígjáték. A költő igazság szolgáltatás is azt kívánja, hogy Anyegin bűnhődjék, de éppen ezen bűnhődésével nyerve meg rokonszenvünket. Coriolán megsérté az erkölcsi világrendet; bukniia kellett; de éppen bukása által válik a gúgös patricius alakjából részvétre méltó alak.

Ennyit Anyegin alakjáról. Most térjünk át Tatjanára. Az ő személyében bemutatja Puskin az orosz falusi, de még sem műveletlen leánykát, ki életének azon korszakát éli, melyben minden virág, minden madárka szerelemről regel. Szóví az ábrándok-halóját s várja azt a férfit, a kinek képét almában annyiszor kirajzolta.

. . . kínos gyötrelme régen

Feszíté ifjú kebelét,

S bárkit — de várva várt remélt.

Megjelenik Eugén minden tulajdonsággal felruházva, mely egy lányka szerelmét fokozni tudja. A leányka ettől fogva csak érte él. Mily nagy lehet szerelme, hogy a szende falusi lányka, szembeszállva az e sítélet korlátaival, legyőzze női szegénység és levelet írjon, megvalva szerelmét Eugénnek! A társadalmi etikette szabályai tiltják e lépést, de ha tekintetbe vesszük a lányka ártatlanságát, ha látjuk, azt a kedves ösztönöket, azt a rajongó imádatot, mely leveleiben tükröződik, — nem találunk benne semmi kivételt való. Külömben ő látta, hogy Anyegin elég férfias arra, hogy ösztönöskével nem fog visszaélni.

Majd megtudja, hogy Eugén nem szereti, sőt azt is kell látnia, hogy nővérenek udvarol és érte viv párbajt. A leányka szívét iszonyu szenvedés marcangolja; ámde lassan megnyugszik a sorban, a végzetben. Erzi, hogy meghal, de Eugén kezéből szívesen fogadja a halált.

Váltnia kell kedves falujától; oly megható oly gyönyörű a falusi lányka bucsúzása amint a csöndes magányt a zajos élettel kell felcserélnie! Csak szerelméért él most is még; — meglátogatja a kastélyt, hol Eugén lakott és amint látja annak szobáit, az egyes apró vonásokból igyekszik megismerni őt, de még homályosabb, még rejtélyesebb alak lesz szemében. Szerelmét az sem csökkenti, hogy Lenszkyt megöli Eugén, pedig a párbajban többnyire a sebesült, a halott felé fordul a rokonszenv.

(Folytatása következik.)

Losonci hírek.

Losoncz, 1896. nov. 7.

Nov. 1-ére volt a katonajonczok feleslektése kitűző. Ezt megelőzőleg minden felekezet papja külön készítette elő az eskü fontosságára a felekezetéhez tartozók ujonczokat.

Ugyan ezen napon tartott Sebestyén Gyula valás- és közoktatásiügyi osztálytanácsos a helybeli tanító képző intézeti tanári karával gyűlést, a mely alkalommal előadón a képezendők úgy anyagi, mint szellemi ügyeinek megvizsgálására vonatkozó észrevételeit, azok megbeszélés tárgyára tettek. A miniszteri biztos ezen megjelenése a tanulókra nézve is kedvező ösztönző hatással volt.

Színészetiük fellendülését pedig Kaffkáné sz. Hegyesy Mari mozdította elő, aki a Kaméliás hölgy és Czigány Rózi szerepeiben mutatta be kitűnő művészetét előtűnt is. Telve volt mindannyiszor a színház, és volt éhsírméretű hűdés társíhar.

A halottak esti ünnepe mely nemcsak magában véve is gyászos, bánaatosan leverő volt, de az azon napon folytonosan szakadó eső tette azt kétszeresen szomorúvá. Mindazonáltal nem hiányzott a koszorúk özöne, a fényes kilátás és a tanítóképző intézet tanulóinak kivonulása. megható éneke, gyász szónoklata: csak a temető látogatók száma volt kevesebb.

Egy idő óta egy új lap térfoglalása észlelhető s ez a Dr. Székely Béla lapja „A Szabad szó”. Kár hogy hangzatos címét jogosultnak tartja arra is, hogy a tényeket a valósággal ellenkezőleg nagytitja. Így a miksi esetről azt mondja, hogy 2 ember lett agyon verve s tíznek a fülé levágva, holott csak egy ember esett véletlen áldozatul s a fülének semmi bajuk.

Valahára az időjárásban is beállt a fordulat. Megjött a sarat szárító szél, a napfény és a jelentkező dér is.

Hontból.

— Hontmegye közigazgatási bizottsága november hó 12-én tartja havi ülését.

— Helyettesítés. A földmívelési miniszter 10 napra Árvamegyébe helyezte Ganka Sándort, Hontmegye állatorvosát, akit ez idő alatt a lévő állatorvos helyettesített.

— Múlt hó 31 én szombaton este tűz ütött ki Ipolyásagon a Weisz Károly-féle gépjávitó műhelyben. A tűzoltóság tehetetlennél nézte a tűz rombolását s vízhány miatt az egész telek leégett. A kár jelentéktelen, miután az egész műhely biztosítva volt.

— Központi választmányi ülés Hontmegye központi választmánya e hó 6-án ülést tartott Csi-bulya László alispán elnökelete alatt. Az ülés tárgya a képviselő választásokról beérkezett jelentések fölötti intézkedés és a kiadások megállapítása volt.

— **Hittközségi választás.** Az ipolysági ir. hittközség f. k. 1-én tartotta közgyűlését, melynek tárgya a választás volt. Megválasztották elnökül Himmler Sándor drt., alelnökké Link Frigyes, iskolásként elnökké Wilhelm Károly drt. és csekén kívül a hittközségi képviseletet. Ipolyságon 10 tagot és 3 póttagot s minden járásból 2-2 tagot.

— **Parasztelődés.** Tóth Sándor az ipolysági műkedvelő iparos ifjak rendezője most földművelekből alakít magának műkedvelő társulatot, kikkel a Sárka csikót tanítja be.

— **A kordon.** A választások alkalmából az utcákat Ipolyságon mindenfelől kordonokkal zárták el, úgy hogy senki se mehetett sem be, se ki. Hideg szél fújt a Kossuth-utca felől az ott álló katonák arcába s szegények föl s le jártak, hogy kissé felmelegedjenek. Ha jött valaki, akkor rögtön elébe álltak s nem eresztették át, míg az ott lévő rendező azt nem mondta:

— **Passzirt.**

Azután megint tovább járkáltak egyhanguan el és alá.

Az egyik kapu alól egy kis leány nézett ki néha-néha, mintha várt volna valakit s egyre jobban türelmetlenkedett, minél előbb járt az idő.

Egyzer a kordonhoz egy legény jött. A leány szeme felillant. Ez az kit várt. . . . Hanem a legényt nem eresztették át. Hiába rimázkodott, hiába magyaráta a német fiúknak, hogy a kedvese várja, azok nem értették, a rendező pedig hajthatlan maradt.

Jó ideig állt még ott szegény abban a reményben hogy mégis meglágyul szívük. . . . De hiába volt minden. A legény végre harament, a leány felsírt csendesen a kapuban, a katonák pedig jártak egyhanguan tovább. . . . tovább. . . .

A Palójtájról az ipolysági szavazatok felvilágosítására két levelet is kaptunk, melyeknek a dolog tisztázása céljából szívesen adunk helyet.

Közép-Paloja, nov. 8.

Tekintetes Szerkesztő ur! A hírlapokban megjelenő újdonságok tartalmát rendszeren csak tudomásul veszem s ha 1. „Nógrádi Lapok” f. évi november 1-én megjelent 44. számában foglalt „Hogyan lett meg a többség gr. Zichy Jenőnek Ipolyságon.” cím alatt közölt híre vonatkozólag kivételt teszek, ez azért van, — mert több tisztességes embernek politikai reputációját megkínálva, hogy erre válasszák, — felkérem, miszerint azt b. lapjában közzétenni sziveskedjék.

A tényállás ez. Felső-, Közép- és A.-Palojtárról nem este, de délelőtti lezavazott gróf Festetichre 98 szavazó gr. Zichy Jenőre 69. Összesen 167. Ezen arány volt már akkor is, midőn a múlt hó 20-án gróf Festetich programbeszédét Lukánynén tartotta s így a közép-palojtai ág. ev. lelkesnek, — ki egész októbr. 23-ig gr. Festetich legelkeszebb híre volt, — gróf Zichy érdekében kifejtett városi agitációját a szabadelvű pártnak kárt nem okozott. S ha az egész körletben ily arányban oszlottak volna meg a szavazatok, az esetben gr. Festetich legalább 300 többséggel lett volna meg képviselő.

Tisztelettel.

Bende Miklós.

Alsó-Paloja, nov. 3.

Tekintetes Szerkesztő ur! A „Nógrádi Lapok” múlt heti számában megjelent, az ipolysági választásról hozott híre vonatkozólag, engedje meg t. Szerkesztő ur, hogy az igazság érdekében néhány szerény megjegyzést tegyek: Ugyanis nem lehet úgy általánosságban állítani, hogy a palójtaiak ellenzékiek-ké „átvedlettek,” mert Alsó-Palojtán 47 szavazó közül n e g y v e n e n a szabadelvű párt jelöltjére gr. Festetich Andorra szavazunk, a mi fényes eredmény volt, ha tekintetbe vesszük, hogy a tisztán katolikus lakosságot már betek óta fanatizálták.

Igaz ugyan, hogy a közép- és felső-palojtai választásoknak jelentékeny része „átvedlett”; de azért a mi derék, józan gondolkodású alsó-palojtai választóinkat megörvöni talán még sem igazságos.

Továbbá nem áll az, mintha az esti órákban a palójtai szavazatokról várták volna az örvös eredményt, mert 1-ór mi már a reggeli órákban, közvetlen az ipolysági választók után lezavaztunk; de másképp a palójtaiak átpartolása már jó néhány nappal a választás előtt történt és sokkal nagyobb feltűnést okozott meggyezésre, semhogy a választás napján meglepetés számba jöhetett volna. Midőn t. Szerkesztő urat e helyi igazítás közlésére tisztelettel kérem,

hazafiai örvöslettel maradtam

A.-Palojtán, 1896. november 3-án,

Erőhlich Ferenc.

Hírek és különféle.

Novemberi előléptetések. Minket érdeklőleg a honvédség körében több előléptetés történt. Ugyanis Kacsóvics Dezső, örv. Kacsóvics Ferencné szül. Thomka Irén fia hadapród tisztelhetes huszárhadnaggyá, Pribil Sándor, hadapród tisztelhetes, Pribil Antal törvényszéki orvos s köztisztviselőben álló orvosunk fia a gyalogsághoz hadnaggyá lett elő. Bizonyára érdekelni fogja közönségünket az is, hogy Radakovich Károly főhadnagy, aki sok éven át Bgyarmaton teljesítette katonai szolgálatát s innen Terencsénbe helyeztetett át, — II-sod osztályú századosná lépett elő.

Kinevezés. A b.-gyarmati kir. törvényszék iroda igazgatójára Gárdonyi József, íródtiszt nevezetett ki: A kinevezés egy arra hivatott s érdemes hivatalnokot ért, a ki eddigi állását is a legpontosabban s előjáró tellyes megalapozottsá töltötte be.

Nógrádmegye központi választmánya e hó 4-én d. u. 4 órakor ülést tartott azon alkalomból, hogy a képviselő választásokról a könyvek beérkeztek.

Helyettesítés. A nm. m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a bgyarmati polgári fiú iskolánál üresedésben lévő tanítói állás teendőivel Dukay Istvánt bízta meg.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter Puza István mármaros szigeti törvényszéki joggyakornokot a főleki kir. járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

Korai hírek. A „Magyar Hírlap” s utánna több lap azt híresztelik, hogy Látóczy Imre államtitkár nem a bgyarmati, hanem a halasi kerület mandátumát fogja elfogadni. E hírek még egészen koraiak, mert biztos helyről érkeztünk, hogy Látóczy államtitkár ur e tekintetben még senki előtt sem nyilatkozott.

Névváltoztatás. Lemberger Gábor salgótarjáni illetőségű győri lakos vezetéknévnek „Lengyelre” kárt átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Esküvő. Dr. Honti Rezső fiatal ügyvéd nov. 4-én délelőtt kelt házasságra Stollmann Ilona kisasszonnyal, Stollmann Ágoston losonczy ezüsrész bájós leányával. Ugy a polgári, mint az egyházi szertartás után, a disztribúciót a városi szállóban volt tartva, melynél a jókedvet az elegáns kiállítás ételek mellett a kiállításról az épen ez alkalomra haza érkezett Rácz Rudi zenekarra egészte. Az ifjú pár az esti vonattal nász utazásra indult, a vendégek azonban éjfélig mulattak.

Esküvő. Schwarz-Bartalan losonczykereskedő e napokban tartotta esküvőjét Marbach Hermin kisasszonnyal a zólyomi ir. templomban.

Határozás. Karlik Jánosné szül. Alk Ríza asszony Bgyarmaton hosszas szenvedés után okt. 31-én 51 éves korában elhunyt s nov. 2-án részvételjelesen temettetett el.

A „Nógrád-Honti Ellenzék” legutóbbi számában egy kék vonás tűnt fel, melyly a lap szerkesztőjének nere át van húzva. Azt hittük, hogy valaki elzóból vagy tévedésből húzott egyet Farkas Ferenc szerkesztő uron, de a mint értesültünk, e vonásnak komoly jelentősége van. Liptársunk eddigi szerkesztője Farkas Ferenc ur visszavonult. Nagyobb üzleteknek, vállalatoknak csendes cégtulajdonosai szokatlan látni és ha ezek megszűntek a cég tagjai lenni, dacára annak, hogy mint „csendes társak” szerepeltek, nyilvánosan adják üzletbirtaikatnak tudtára visszavonulásukat. Hírlapunknál szokatlan a csendes visszavonulás és azt hisszük, a politikai körülményeknek tulajdonítható a felforgás est. A mint az ellenzék az országban kudarcot vallott, úgy meglázt a nógrádmegyei egyesült ellenzéknek is módos működése.

Vonatbiklás. Az aszód-gyarmati kávémasinán nov. 4-én ismét vonatbiklás volt Becske mellett. Szerencsére semmi baj sem történt, csak az utasok késtek el. Így az esti vonat, melynek Bgyarmatra 7 óra 25 perczkor kellett volna megérkeznie, — csak úgy éjféltájban döngött be. Minden renoméját elveszté ez az aszód-i czúg, mely felett Munk és Márkus mernők órak maguk is jóízűen mosolyognak.

Ruhakiosztások. A zord idő közeledtével megindulnak a szívek és humanus intézmények. Itt a ruhakiosztások ideje. Ne feledkezzünk meg a szegény elhagyott gyermekekről, különösen az árvákról, a kiket a sors keze mindentől megfosztott. A bgyarmati Állami elemi iskolában — a Kemény Gábor igazgató ügy-

buzgóságából krajczáros gyűjtéssel teremtet s s most már közel 2000 frtos alapítvány kamataiból ma több szegény fiú és gyermeket ruháznak fel. A skarbabeusz asztaltársaság a jövő szombaton 8 szegény gyermeket lát el meleg ruhával. Szíves figyelmébe hozzuk a Verekesztnek is sürgős eljárását s ezáltal is kérjük, hogy a gyűjtéseket már most indítsa meg. Gondoljanak a jobbnóvú egyesek is a szegényekre. Istennek szolgál az, aki a szegényeket segíti!

Szaj- és körümfájás. Gács községhez tartozó Rácska pusztá területére, valamint Losoncz városához tartozó Fabianka pusztá területére a szaj és körümfájás állati betegség járványos fellepte az alispán által határozatilag megállapított.

Névmagyarosítás előmozdítására. A belügyminiszter a névmagyarosítás iránt újabbán nagyobb mérvben nyilvánuló törekvést lehetőleg elősegíteni óhajtván, közzéadta a következőt, a törvényhatóságoknak, hogy bármely községben levő egyének névváltoztatása esetében az illetőségi bizonyítványnak, illetve az illetőségi hatóság nyilatkozatának gyakran hosszabb időt igénylő beszerzését nem kívánja, minél fogva az említett egyénektől névváltoztatás iránti kérvényük benyújtásánál ilyen nem követelendő, hanem a kérvény az alispán véleményes jelentése kíséretében a miniszterhez azonnal felterjesztendő.

Csecsetka Sámuel a tudós pozsonyi ev. teológiai tanár okt. 24-én Besztercebányán elhalt. A meghaldogott életrajzi adatai a következők: Csecsetka Sámuel született 1818-ban, aug. hó 2-án Besztercebányán. Elemi tanulmányait és az első gymnasiumot szülővárosában, a rhetorikát és poetikát Miskolcon, a három évi bölcsészeti tanfolyamot Selmecben és a teológiai Pozsonyban végezte. Ezután három évig nevelősködött. 1843-ban és 1844-ben Jenában volt, hol teológiai tudományokat hallgatott. Visszatérvén a hazába több évig a Gostonyi családnál nevelősködött Vác-Hartyánban. 1851-ben a selmeczi Lyceumhoz hívták meg a magyar nyelv és irodalom és az egyetemes történelem tanásként. Rövid ideig tartó itteni működése mély nyomokat hagyott maga után. Az ő szíves természetének és erőlyes ellenállásának tulajdonítható, hogy a selmeczi lyceum az ötvenes években sem némélt nem lett, a mint a hatalom akarta, sem tőltá, a mivé a pánszavók szerették volna tenni, hanem magyar jellegűt fenntartotta az ellenséges viszonyok között is. 1865-ben a pozsonyi ev. egyház hívtá meg a főiskolájában a Gusztáv Adólf egyesület segélyével nyolc évi teológiai tanásként. Már a lyceumnál való működése is nagy sikortól járt, minék a bizonyítást az is, hogy több ízben s huzamosan viselte a rectori állást. Midőn 1832-ben megalakult Pozsonyban a magyarhoni ág. hitv. egyetemes egyház teológiai akadémiája, Csecsetka az új főiskolának igazgatójává és az egyháztag és egyháztörténelem nyilv. rendes tanárává lán, mely minőségben még a múlt tanévben is működött. Irodalmi munkássága: Magyarhoni ev. egyháztagtan I-III kötet Pozsony 1887—1891. Szerkesztette a pozsonyi ev. főiskola értesítőjét 1859—60 és 1872—79-ban. Kiadta a teológiai akadémia első évkönyvét 1886-ban, melyben a pozsonyi ev. főiskola történetéről írt cikket.

Óváció gr. Degenfeld Lajosnak. Gr. Degenfeld Lajos, országgyűlési képviselőnek történt magvalasztása után nemcsak losonczyi tisztelői részesítették nagy óvációkban, hanem, mikor okt. 29-én az esti vonattal Sűrakra ért, a sűrakiak nagy kitüntetéssel fogadták. Sűrák városi ez este ki volt világítva, még a legszegényebb ház ablakából is gyertyavilág sugárzott ki. A sűrakiak szeretett grófjuk iránt még miképp is magyarátkoztatták szívök érzelmeit; ugyanis nagy szerű fáklásmenet rendeztek tisztelőre, mely alkalommal Wladár Miksa sűraki ev. lelkész s nógrádi alepiskopos meglepő szavakban tolmácsolta a sűrakiak tántoríthatatlan ragaszkodását, rokonszenvét, tiszteletét és szeretetét. Gr. Degenfeld maghatva — rokonszenves és a szeretet által sugalt beszéddel köszönte meg a kitüntetés fogadtatást.

Fűlthívás. A pozsonyi Állami elemi tanítóképző intézet újabb megállapodás szerint folyó évi december hóban készűl huzsondtavas fennállásának évfordulóját megünnepelni. E célból az intézet igazgatója ismételtén fűlthíva mindazokat, kik az 1871. év óta a pozsonyi Állami tanítóképző intézetben tettek tanképesítő vizsgálatot, szíveskedjenek jelenlegi állapotuk és tartózkodási helyük adatait az igazgatósághoz beküldeni.

Helynév magyarosítás. A m. kir. belügy-minister f. évi 56.853. sz. rendeletével Mlágó községnek nevére „Nemesfalva” való átnevezését engedélyezte.

Nógrád a művészetnek. A millenárius év alkalmából vármegyénk elég szépen bódított és áldozott a szépművészet festészeti ágának. Mint tudjuk, Nógrád várának a törökök általi átadását Papp Henrik festőművészrel festették le. Ez a kép nemcsak a vármegyénk az országos kiállítás szépművészeti csarnokából s a vármegyeház kis termé-
tét fogja díszíteni. — Kubányi Lajos vármegyénk fia, a ki immár országos hírre vergődött szép tehetsége és iparkodása által, a múlt szeptember nov. 4-én ismét szállított be a vármegyeházába. Egytől-egyig szép és élénk képek ezek, melyekben a festőművész vármegyénk helyi dolgokat örökölt meg. Hajdan érke várainkat: Nógrád-, Kékkő-, Fülök- és Gácsvárat a jelen állapotaikban festé le. A 4 váron kívül B. Gyarmat és Losonc várát is örökölt meg. Ezen kívül pompás genre képeket festett és pedig egy szüreti jelenetet Jobbágyiban, egy lakodalmi menetet Lúdyban, a tót aratókat, a mikor a koszorút horzák s a kiállítás palócsházát. — Kubányi sikerült képei a főispáni terméket fogják ékesíteni.

A rimamurány-salgótarjáni vasmű részvény-társaság október hó 17-én tartotta évi közgyűlést Tisza István elnöke alatt. Az igazgatóság jelentése szerint a társulat érdeiben 77.897 kbm. bánya haszon és szénfát vágtattak, faszenet 278.363 hektoliter termeltek. A lefolyt üzletév nyeresvasszer termelése 1.754.4412, a pörkölő kemenczék 572.5762 pörkölő ércet szolgáltatottak, a társulati ártások 41.951 q. öntményt termeltek. Az 1895. év végével a tisztviselői nyugdíjalap vagyon 332.454 frt 84 kr., a társuladók 460.815 frt 96 kr. Az 1895-96 ki. üzletév 2.020.691 frt 41 kr. nyereséggel zárul, melyből 80.000 leírások, az adóterhelés leírásaitól 1.653.380 frt 46 kr. marad. Különböző leírások után s a múlt évi 239.988 frt 3 kr. hozzáadása után 1.727.930 frt 45 kr. állt a közgyűlés rendelkezésére. Ebből 1.200.000 frtot osztaléknak fizettek ki, a fennmaradó összegből 200.000 frtot rendkívüli tartalékalapra 50.000 frtot a tisztviselők nyugdíjalapjára, 20000 frtot a társuladókra fordítanak s a maradék 257.930 frt 45 kr. új számlára viszik át. A jelentés tudomásul vétele után a felmentést megadták.

Lázító tanító. Zólyomvármegye közigazgatási bizottsága a kir. tanfelügyelő jelentése alapján fegyelmi vizsgálatot indított ifj. Bednár F. előbb feladható, most ocsóvári róm. kath. tanító ellen, mert e tanító Martincsek József lőpéri pánszláv plébános és néppárti főigazgató megbízásából nemcsak hogy hátrányos volt bizonyos lázító iratoknak, de egy maga, mint felesége éjjelenként titkos beszéletekben lázították a kincstári vagyonok munkáját.

Olcsó marhasz. A m. kir. pénzügyminis-
teriumban jelenleg oly törvényjavaslat van munkában, a mely évek óta nyíltanlalt közönsé-
gét hivatva kielégíteni. E törvényjavaslat arra irányít, hogy marhasz jutányos áron hozzászál általános szabad forgalomba. A kormány sulyt helyez arra, hogy e javaslat a képviselőház megalakulása után minél hamarabb benyújthatassék.

Tizkoronás bankjegyek. Mégis lesznek ötforintos vagyis tizkoronás bankjegyek. Legközelebb ugyanis Bécsben az országgyűlésen egy képviselő a miatt panaszkodott, hogy a régi ötforintos bankjegyek beszűntetése sok kényelmetlenséget okoz a forgalomban. Mire az ottani pénzügyi miniszter kijelentette, hogy már el van határozva, hogy ezen ötforintosok helyett más újfajta tizkoronás bankjegyek lesznek nálunk is forgalomba hozva.

A Skarabessz asztaltársaság B. Gyarmaton nov. 15-én estélyt rendez a Balassa-szálló emeleti termében. Az estély hangversenyyel kötetlik egybe válogatott műsorral. A hangversenyt a Kedves Lajos által szerzett Skarabessz indulóval kezdik meg, ezt követi a Hunyady nyitány.

majd a dalárok lépnek fel s elénekelik a „Muzsikálnak, haragotnak... című négyest. Lesz humoreszk is „Megnő-ültem” című, felolvasa a szerzője: Pozsonyi Gábor ur. Weisz Kornél ur a „szép Galathea” fogja begedülni zongora kíséret mellett, Weisz Paula kisasszony pedig szép szavallattal fogja elkesztetni a közönséget. Ezt a dalárok „Fajó emlékek” című quartettje követi; végezetül pedig Pozsonyi ur begedülni népdalokat fog játszani. A hangversenyt táncz követi.

Polgári iskola Zólyomban. Alig hogy országgyűlési képviselője lett Zsilinszky Mihály vallás- és közoktatásügyi államtitkár a zólyomi kerületnek, már is érzik a zólyomiak a megtisztelésnek, áldásos következményeit. Ugyanis az államtitkár ur belátrán azt, hogy Zólyom városában, főleg a magyarosítás céljából malhatlanul szükség van a polgári iskolára, az ő hazafias ügybuzgalmának köszönhető, hogy a polgári iskola immár létesült s azt e hó 3-án megis nyitották. Az iskola igazgatójává Volkman Jánost nevezte ki a miniszter.

A „Zenélő Magyarorszá” zongora zenemű folyóirat október elsei 19-dik füzeté tartalma: I. Huber Gyula „Balatonon zug a vihar” II. Buday István „Ha itt volnám mellettem szép tubicím” két szép legújabb magyar dal. III. Megerbeertől az árnyéktánc „Dinorah” operából IV. Szerelmünk emlékezte „Ezilián dal. V. Noskowsky Polonaise elegiacus” salondarab. Az ezen számmal kezdődő október decemberi évfolyammal az előfizetés legalkalmasabban megkezdhető. A folyóirat havonta 2-szer, mindenkor 10—10 oldal zenét hasonló gazdag tartalommal ad s negyedévre 6 illy füzet előfizetési ára 1 frt. Minden zongorázóknak érdeke a szép vállalatot megismer-
ni, s e célból mutatónyiszámot bárkinek küld a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatala Bpest-Csen-
geri utca 62/a., ahová az előfizetések is intézen-
dők.

Lezajlottak ime a képviselőválasztások és így minden városnak és kerületnek megvan a maga képviselője, amde most azután a hölgyek, mint az urak ujra a szépirodalom felé fordíthatják becses figyelmüket a „Képes Családi Lapok” aran szépirodalmi ismeretterjesztő lapoknak, melyek nagyszámú olvasóinak mindaddig tetszését megnyerték és hogy jövőben is úgy lesz, biztosítéka ennek az a nagy számú írói gárda, mely háta mögött áll. Így tehát okosan cselekedünk, ha egyhangúlag kimondjuk, hogy a „Képes Családi Lapok” legyen és maradjon szellemi barátunk. A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest Vadasz-utca 14 szám.

A monumentális alkotások közül nem utolsó helyet foglalják el azok, melyeket a szellemi munka, a magyar irodalom emelt az ezredév emlékére. Nyennek mondhatjuk méltán mert az is a Szalay Baróti „Magyar nemzet történetét”, melylyel a Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) budapesti kiadóczég kívánt hozzájárulni a millenium emlékének megőregbítéséhez. Mert hiszen nyelve mellett történetben él egy nemzet! Jelzett emlékszerző nagy munkából most vettük a 49-ik füzetet, mely különösen köti le figyelmünket. Felgördül benne hazánk egyik legdrágább korszaka eseményeinek történeti függőnye. Thurzó György, a Báthoryak, Bethlenek és Fáz-mányok héroszi szereplésével egészen II. Mátyás király haláláig. Mily gazdag s érdekes tartalom; mily dus képdísz ismét: melyről a következő felsorolásunk tanusodik: Thurzó György arcképe és aláírása. II. Mátyás király, Khleal Menyhért biboros, Báthori Gábor aláírása Báthori Gábor erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem II. Mátyás mint római császár, Pázmány Péter arcképe és aláírása. Thuróc György nádor, II. Mátyás király a ravatalon, A cseh helytartók kidobása.

A honti képviselő választásokra vonatkozólag Stúr Károly alsó-felhérkúti ev. lelkesz

úrtól vettük a következő figyelmet érdemlő sorokat.

Tek szerkesztő ur! Nagyon, nagyon sajnáljuk kivált mi 79—80 éves aggastyánok, hogy a szabadelvű Hontmegyében, két főhelyen képviselő jelöltünk, kivettél gr. Festettél Andor ur kiérdemült derék földművelési miniszter megbukott! En részemről ezen bukást tulajdonítottam az elkésett szabadelvű párt actiójának de kérem a miket mai napon hallottam, azok borzasztók és csekélységem is oda fog törekedni, hogy ezen Hontmegye szívét rága fogó gilisztákat lelepleznünk kell.

Nógrád vármegye közigazgatási bizottsága e hó 14-én tartja rendes havi ülést a főispán, elnökelete alatt, a ki e célból — mint halljuk már 13-án érkezik székes városunkba. A bizott-ságra igen fontos teendőök elintézése vár, — miről annak idején részletesen írni fogunk.

„Köhöges reketség és elnyálkásodásnál, a torok- és légzési szervek minden zavarainál me-
legesen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitűnő hatású mellpszulitát. Kapbatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógyszer üzleében. Fő- és szétküldési raktár: Egger A. és fiai Nádor gyógyszerháza Budapest, Váci körút 17.

A közönség köréből.**)

A „Nógrád-Honti Ellenzék”-ben majd Kapor János, majd pedig Kaposztássy Gábor mutatja be irodalmi képességeit.

Nem akartam hirlapi polémiába bocsátkozni, de kénytelenítve érzem magam, amennyiben a Nógrád-Honti Ellenzék f. é. 43. 44-ik száma csekély személyemmel is foglalkozik.

A 43. számban ugyanis gyászmagyarnak címmez azért, mert Latkóczy Imre államtitkár szavaztam.

Az én szavazatomat a magam részéről teljesen igazoltnak találom; mert hivatkozhatom több érdemes polgártársaimra, kiket szükség esetén tanukul is felkérhetek, hogy én politikai elvemtől el nem tértem, hanem megtartottam szavamat.

Ugyanis egy helyen több tisztességes polgár összebeszélte, hogy a város érdekét szem előtt tartva, Latkóczy Imre államtitkár urat fogjuk képviselőjelöltnek felkérni. En és több barátom akkor adott szavunk mellett maradtunk; hogy a többi miért pártolt el, s miért szegte meg szavát, azt nem tudom, azért feleljenek ők.

A Nógrád-Honti Ellenzék f. é. 44. számában egy magát Kaposztássy Gábornak nevező szabó-mester, nem tudom mi célból, engem ögróf ivadéknak czimez és barátjának el nem ismer, a miért csakis köszönettel tartozom neki.

Olyan ember, aki tisztességesen meg a nevét is alig tudja aláírni s akinek talán az újságot is a felesége, mint okleveles asszony olvassa fel, tisztességes polgárként sértetgni és az összes polgártársai nevében másokat pellengérré állítani mer, feleletre nem érdemes.

Mert hát kik bízták meg Kapusztá urat azzal, hogy ő a bgyarmati iparos polgárok nevében felszólalni és sértetgni merészkedik? Tudja-e azt, hogy a fogadatlan prókátornak mi a fizetése?

Ami pedig az ögrófi ivadékságot illeti, ezzel én nem szoktam dicsekedni sehol, habár minden ember büszke lehet derék őseire. Be tudom igazolni, hogy őseim ögrófok voltak.

De Kapusztá Gábor ur mutassa ki, honnan vette és hogy meri bitorolni a nemes „Kaposztássy” nevet? Mert tudtommal 50 krajczárért nemességet nem adnak.

Paudler József.

***) E rovathan közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Körjegyző urak és községi előljáróságok figyelmébe!

A részvény-társaság kiadásában megjelenő összes hivatalos és magánnyomtatványok, nemkülönbön a most elkészült

útadó- és mezőrendőri nyomtatványok

és a most leginkább szükséges legújabb minta szerinti adókönyvecskék (100 drb 2 frtért), továbbá adózalogo-lásli jknyvek (100 iv [200 drb.] 1 frtért.

Gazdászati.

A gyümölcs téli eltartásáról hasznos dolgokat közöl egy gyümölcsész a Gazdasági Lapokban. E szerint első dolog a gondos leszedés, aztán pedig a kiválogatás. Ha ez megtörtént, szoktuk azt egy pár nappal leszedés után a kiteleltetési helyiségekbe elhelyezni, leginkább pedig azokat a fajtákat, melyek a fonnadásra hajlandók, például a sűrű renetek vagy bóralmák, míg a bordások rózsá-almák és mind ehhez hasonló fajok, mielőtt a teleltetési helyiségekbe hoznánk, 5-8 napig szellős padlásokon állhatnak. Igen jól tesznek almáinkkal, ha előbb óvatosan minden egyes darabot megtörölünk tiszta s puha ruha-vagy flaneldarabbal. A teli lagymagú gyümölcs kiteleltetése vagy pincében vagy levegőn arra való hordóban vagy fagymentes kamrában történik. Napos világos hely az átteleltetési szándékolt gyümölcsre nézve igen hátrányos: azon helyiség, hol gyümölcsünket teleltetni akarjuk, lehetőleg alacsony hőmérsékletű legyen több, mint 10 fok R., a legkevésbé pedig 6 fok R. Igen jól eláll a gyümölcs, ha az éjszakra fekvő kamrában ártalokos terítjük és itt csupán csak közönséges papírral takarjuk be, így a gyümölcs finom és ízletes marad és sokkal tovább eltartható, mint a pincében. Ha az ilyen gyümölcsöt tanulmányozni, eselleg áttekinteni akarjuk, nincs másra szükségünk, mint a följé terített papírt egyszerűen felrehozunk. Nagyon helyesen járunk el, mikor a helyiségekben gerendákból, léczekből, deszkákból állványokat állítunk, melyek berendezése különféle lehet ugyan, de mindegyik igen czélszerű, mert ez a gyümölcsöt a megromlás, állatok megkárosításától igen jól biztosítja. Ez említett állványokat igen ajánlatos fiókkal ellátni, melyek feneke fűzfafonásból áll, valamint hogy azokat 4-6 falábal lássuk el, hogy egész palikány hozzá ne férjenek. Ha ekként alkalmazott fiókba egy réteg egészen száraz mohát fektetünk, így a gyümölcs kitűnően eláll.

Piaci árak

1896. november 8.

Buza	—	—	—	6.60	6.30
Rizs	—	—	—	5.55	5.30

Árpa	—	—	—	6.10	5.90
Zab	—	—	—	5.30	5.10
Kukorica	—	—	—	4.10	3.80
Burgonya	—	—	—	1.00	0.90
Lencse	—	—	—	4.00	3.80
Bab	—	—	—	5.40	5.10
Lente	—	—	—	3.80	3.50
Széna	—	—	—	3.00	2.80
Zsupszalma kilója	—	—	—	0.12	0.00

MENET-RENDELÉS.

Vegyes vonatok	Állomások	Vegyes vonatok
7013 7014		7011 7012
I. II. III. osztály		I. II. III. osztály
11:10 2:30 12:30	ind. Budapest kp. udv. erk.	1:30 10:15
2:30 4:15 12:05	ind. Hatvan erk.	2:45 9:45
5:00 3:30	ind. Ászód erk.	12:15 9:05
5:11 4:02	iklad-Domony ind.	12:21 8:53
5:27 4:11	Mácsa	11:41 8:40
5:30 4:15	Tóth-Győrök	11:47 8:35
5:33 4:19	Páspók-Hatvan	11:53 8:33
5:41 4:27	Acsakürt	11:59 8:27
5:49 4:35	Guta	12:01 8:21
5:54 4:40	Nógrád-Kövesd	12:04 8:18
6:00 4:45	Becske	12:07 8:14
6:06 4:51	Nándor	12:10 8:11
6:11 4:56	Mohora	12:13 8:08
6:16 5:01	Szűgy	12:16 8:05
6:21 5:06	Balassa-Gyarmat ind.	12:19 8:02
6:26 5:11	Parkány-Nána ind.	12:22 7:59
6:31 5:16	ind. B-Gyarmat erk.	12:25 7:56
6:36 5:21	Táza ind.	12:28 7:53
6:41 5:26	Szécsény	12:31 7:50
6:46 5:31	Ludány	12:34 7:47
6:51 5:36	Székely	12:37 7:44
6:56 5:41	Litke	12:40 7:41
7:01 5:46	Tárnóc	12:43 7:38
7:06 5:51	Rapp	12:46 7:35
7:11 5:56	erk. Losonc ind.	12:49 7:32
7:16 6:01	erk. Rottka ind.	12:52 7:29
7:21 6:06	erk. Füle ind.	12:55 7:26

Esti 6 ó. reggeli 6 ó. 59 p.ig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van jelölve.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH DANÓ.
FŐMUNKATÁRS: DR. KONNACZKY ARNOLD.

2002-1896. évi szám.

Visszarverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. bíró, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy a kir. kincstár végrehajtásának Bárány György végrehajtást szorított elleni 77 frt 1/2 kr. tökéletesítés és járulékal iránti végrehajtást egyben Kukulier Andrást és Bárány Ferencs árverési vevők ellen a b-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. bíró, mint telekkönyvi hatóság határában fekvő a vasvári 88. sz. újonnyon A. I. 1. 3-12. sorstám alatt foglalt ingatlanból Bárány György jatléka a visszavérést 722 forintban ezennel megállapított kikélt. ártan elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi november hó 26-ik napján délelőtt 10 órákor Varsány község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikélt. ártan alól is eladatul fog.

Árverési szándékosok tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 72 frt 20 krt készpénzben vagy az 1891. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikélt. ártan letenni, avagy az 1891. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben, a kir. bíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1896. évi augusztus hó 8-án.
Kir. járásbíró helyett:

217 1-1 Nacserény, kir. aljbíró.

Kertészt keresek

azonnali avagy decembri esetleg január 1-ére való belépéssel. Ajánkozók bizonyítványokkal jelentkezzenek alulírottánál — Kis-Csalomán.

216 1-3 KONDOR EMIL.

Fogorvos Biró (Braun) Miksa

210 2-2 Doctor of dental Surgery
aranytömések, fém áthidalások,
lemez nélküli műfogak,
fájdalom nélküli foghúzások, avagy fogkoronák.
Rendel: 9-5-ig
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 10.

Hirdetmény.

A «Balassa-Gyarmati Népbanknál» elzálogosított a folyó 1896. évi július hó 1-je előtt lejárt, ez időn túl sem meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott arany, ezüst, értéktárgyak és értékpapírok részint a folyó évi november hó 9-én délután 3 órákor az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen fognak eladatni, részint ez időn túl közse szeríleg beváltaknak.

Árverés alá kerülnek a következő számú zálog tárgyak:

III. könyv.

Lapszámok: 1, 57, 61, 71, 90, 92, 95, 97, 110, 115, 119, 160, 165, 167, 184, 196, 205, 210, 212, 214, 215, 229, 233, 235, 245, 247, 278, 282, 309, 311, 322, 327, 334, 335, 336, 337, 338, 341, 345, 348, 351, 407, 408, 411, 414, 418, 421, 423, 425, 426, 430, 434, 437, 438, 439, 443, 444, 445, 451, 455, 456, 458.

IX. könyv.

Lapszám. 401.

B-Gyarmaton, 1896. október hó 7.

Fdy Árpád,
igazgató.

211 2-2

Hontvármegyei alispánjától.

Olcsó sorsjegy vásárlás.

A bankkegyesületi váltóüzlet részvény-társaság sorsjegy elárúító osztályának képviselőjévé városunkban és a vidékre

FORNY LAJOS úr

a b-gyarmati takaré- és hitelintézet részvény-társulat főkönyvtárolója és a b-gyarmati könyvnyomda részvény-társaság ügyvezető igazgatója nevezett ki.

Minden megrendelés, tehát Takar Lajos úrnál eszközölendő.

Az eladószertől legelőszörűbb vásárlások a következők:

1. belépés a C, D, F és G csoport sorsjegytársaságokba (havi részletfizetés);
2. 3 darabos csoport osztr. vöröskereszt egyleti sorsjegyekből 2 frt 60 kros havi részletekben;
3. 3%-os nagy jels. hitelbank nyeméni kölcsönkötvény 3 frtos havi részletben;
4. két darabos csoport 100 frankos szerb. kir. sorsjegyekből 3 frt 50 kros havi részletben (1 darab 1 frt 75 kros havi részletben);
5. 5 darabos csoport olasz vöröskereszt egyleti sorsjegyekből 2 frt 75 kros havi részletben;
6. Bécs városi sorsjegy 6 frt 75 kros havi részletben;
7. 3 drabos csoport olasz vöröskereszt egyleti sorsjegyekből 1 frt 70 kros havi részletfizetéssel;
8. 1864-ik évi osztrák állam-sorsjegy 4 frt 50 kros havi részletben;
9. 12 darabos csoport magyarországi jószív sorsjegyekből 1 frt 80 kros havi részletfizetésre,
- 6 darab 99 kros havi részletben;
10. 1870. évi m. kir. nyeméni sorsjegy 3 frt 50 kros havi részletfizetésre;
11. 5 darabos csoport magyar vöröskereszt egyleti sorsjegyekből 2 frt 50 kros részletfizetésre és 3 drb 1 frt 45 kros részletekre;
12. 4%-os magyar jelzalog hitelbank nyeméni kölcsön-kötvény 6 frtos havi részletfizetésre;
13. 4%-os Tiszavölgyi sorsjegy 6 frt 25 kros részletfizetésre;
14. 5 darabos csoport Basillika sorsjegyekből 2 forintos havi részletfizetésre, 3 drb 1 frt 20 kros részletfizetésre.
15. 3%-os osztr. földhitel jelzalog, sorsjegy havi részletfizetés 3 frt.

Különös figyelmet érdemelnek a nyeméni sorsjegyek. Nagyobb sorsjegyek játék-joga megvehető 30 hónapon át fizetendő havi 1 forintos részletért.

Budapest, V., Fürdő-utca 1. szám.

Bankkegyesületi váltóüzlet
részvény-társaság.

Köhögés,

rekedtség és elnyúltság ellen legjobb hatású szer a Réthy-léle

PEMETEFÜ-CZUKORKA,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 Kr. öt dobozzal 1 frt 50 Kr-ért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA,
gyógyszerész Békes-Csanád.

208 2-10

10058-1896.

Pályázat.

Az ipolysági mértékhitelítő (hossz, ár, folyadék és hordó-hitelesítő) hivatal főnökének eltarozása folytán megüresedett ezen állásra, valamint a nagymarosi hordó-hitelesítő főhivatalnál állásra pályázat hirdetettik.

Evi ártés: az ipolysági hivatalnál a befolyó díjak 87%-a, a nagymarosi hordó-hitelesítő főhivatalnál a befolyó díjak 50%-a, mely utóbbi alacsonyabb száztól abban lli indoklását, hogy Nagy-Maros és környékén vármegyék legmagasabb és termőbb vidékén a szőlőnek megkezdett felújítása folytán a hivatal bevétel, évről évre növekedni fog.

A folyamodványok a törvényes minőségűt és pedig az ipolyságra nézve az összes hitelesítő tárgyakra nagymarosi főhivatalra a hordó-hitelesítőekre előírt törvényes minőségűt belgaoló bizonylatokkal felszerelve folyó évi december hó 23-ig Hontvármegyei alispáni hivatalához (ipolyság) terjesztendő.

Ipolyságon, 1896. évi október hó 17-én.

Csibulya László s. k.
alispán.

215 1-1

197 4-4

Всего 1. Итого 7. м.м.

KAMMER ERNŐ, tulajdonos.

Budapest, Fűrdő-utca 4. sz. intézendők

jutányos áron felvétetnek a
RÁDI LAPOK és HONTI HIR
kiadóhivatalában.

540
1896 sz.

Nógrádvármegye főispánjától.

Nógrádvármegye törvényhatósági bizottságának, folyó évi november havi

rendes közgyűlése

határidejéül a vármegyei székház nagytermébe, *e hó 30-ik napjának delelőtti 10 óráját* tűzöm ki, melyre a törvényhatósági bizottság tisztelt tagjait, az 1897—8. évi közötti költségelőirányzat, valamint a segedelmi magánpénztár 1897. évi költségelőirányzatának közlése mellett, hazafias üdvözléssel meghívom, köztük az állandó választmány tagjait oly értesítéssel, hogy a közgyűlésnek alább feltüntetett tárgysorozata, a székházi kis teremben, folyó hó 28-ik napjának reggeli 10 óráján fog előkészítő tárgyalás alá vétetni.

Balassa-Gyarmaton, 1896. november 19.

Daniel László
főispán.

Tárgysorozat:

1. Az alispán időközi jelentése.
2. Udvari gyászjelentés, néhai Vilmos württembergi herceg elhunytáról.
3. Köszönő irata József cs. és kir. főhercegnek leánya Mária Dorothea cs. és kir. főhercegnőnek eljegyzése alkalmából, vármegyénk közönsége nevében hozzá intézett üdvözlő iratra.
4. A vármegye törvényhatósági közirtainak 1897—8. évi költségelőirányzata.
5. A segedelmi magánpénztár 1897. évi költségelőirányzata.
6. Zemplénvármegye átirata, a június 8-iki ezredéves ünnepség alkalmából, a törvényhozás mindkét háza által, ő felsége előtt kifejezett hódolat jelenetének, országos költségen való megőrkítése iránt.
7. Zemplénvármegye átirata a milleniumi hódoló felvonulás megőrkítése tárgyában.
8. Hunyadvármegye átirata, a kir. mérnökök előléptetési viszonyainak rendezése, és az államépítészeti hivatalok műszaki személyzetének szaporítása tárgyában.
9. Szoborvármegye átirata, az utazó kereskedő ügynököknek, házalásszerű foglalkozásaiktól való eltiltása iránt.
10. Torda-aranyos vármegyének átirata a főddadó leszállítása tárgyában.
11. Az országos magyar képzőművészeti társulat köszönő levele a képzőművészeti tárlatra küldött képnek, kiállítás céljából történt átengedéseért.
12. Alispáni jelentés, a milleniumi palóczház berendezési tárgyait, a nemzeti múzeum néprajzi osztálya részére történt felajánlásáról.
13. Alispáni előterjesztés a körjegyzői segéderők alkalmazása tárgyában.
14. Alispáni előterjesztés, a tisztujítás alkalmából megnevezett választott, de a millenium évében, újból vármegyénk szolgálatába lépett tisztviselőket szolgálati folytonosságának, nyugdíjigény tekintetéből való megállapítása iránt.
15. Alispáni előterjesztés, a tereskei és tamasii körjegyző, valamint Divény-Oroszi nagyközségi jegyző fizetés emelése tárgyában.
16. Alispáni előterjesztés, ifju Farkas Ferencz volt vármegyei II-od aljegyzőnek, nyugdíj iránti kérvénye tárgyában.
17. Alispáni előterjesztés a vármegyei szegődményesek ruháztszükségletének biztosítása iránt.
18. Előterjesztés, az árvák és gondnokoltak gyámhatóságilag kezelt pénzének, valamint a vármegye központi kezelése alatt álló egyéb pénzeknek, az 1897-ik évben leendő elhelyezése tárgyában.
19. Alispáni előterjesztés, a körorvosi díjak központi kezelése tárgyában.

20. Alispáni jelentés, Ábrányi Lajos festő-művész, utazási költségének megtérítése iránt.

21. Alispáni jelentés, az erdőőrök és erdőszolgák, szolgálati utasítás tárgyában.

22. Előterjesztés az időközben megüresedett vármegyei bizottsági tagállások betöltése iránt.

23. Az állandó bíráló választmány bemutatja, a legtöbb adót fizetők, 1897-ik évre szerkesztett végérvényes névjegyzékét.

24. A vármegyei nyugdíjintéző bizottság előterjesztése Scitovszky János volt alispánnak, — és

25. Komjáthy Károly volt vármegyei árvaszéki kiadónak nyugdíj ügyében.

26. Az egészségügyi bizottság előterjesztése a B-Gyarmaton felállítani czélzott 3-ik gyógyszerár engedélyezési ügyében.

27. Losoncz r. t. városnak, a kötelező rendőri bejelentésről alkotott szabályrendelete.

28. A mátraverebélyi községi iskola felépítési ügye.

29. Lest nagyközség belső szervezeti szabályzata.

30. Ságújfalu községnek szabályrendelete a községi közgyám fizetéséről.

31. Karancsag községnek pótszabályrendelete, a községi halottkémlésről.

32. Szente község képviselő testületének határozata, a róm. kath. lelkészt illető széna deputatum megváltása tárgyában.

33. Málnapataka nagyközség határozata 800 frtos regále kötvényének beváltása tárgyában.

34. Kis-Sztráczin község kisorsolt regale kötvény ügye.

35. Nagy-Lam és

36. Száraz-Brezó községek, tűzfecskendő beszerzési ügye.

37. Lapujtő, Karancsalja és Karaucsapátfalva községekben, behajlhatlanná vált kör-orvosi díjak törlési ügye.

38. Lapujtő, Karancsalja, Karancsapátfalva és Turopolya községek, behajlhatlanná vált pótdadó hátralékának törlése.

39. Bgyarmat, Varbó, Szűgy, Csesztve, Patvarcz, Riba, Bakó, Turopolya, Zsély, Lest, Surány, Haláp, Herencsény, Nándor, Mohora, Dejtár, Vadkert, A.- Esztergály, F.-Esztergály, Szelcz, Szent-Péter, Zsihlava, Hugyag, Agárd, A.-Bodony, Kiseget, Szinobánya, Mlágó, Turicska, Vilke, Jelsőcz, Pany-Daróc, Törincs, Málnapataka, Ipoly pincz, Kálnógarab, Nagy-Daróc, Kálnó, Ipoly-Bolyk, Nagy-Libercse, F.-Tiszovnik, Gács, Gácsfalu, Lnpocs, Maskova, Tót-Kisfalu, Závoda, A.-Sztregova, K.-Libercse, Divény-Oroszi, Diviny, Fűrész, Buda-Lehota, Kis-Tugár, Rózsa-Lehota, Száraz-Brezó, Parócza, F.-Sztregova, Tamasi, Gergelyfalva, Podrecsány, Tosoncza, Lapujtő, Vizslás községek legeltetési rendtartási szabályzatai.

40. Marczal, Illy és Csitár községekben alkotott birtokossági szabályzatok.

41. Utólag beérkezett községi számadások és pótköltségvetések tárgyalása.

42. Debercsény község határozata, a bgyarmati járásba leendő átcsatolása tárgyában.

43. Időközben kiszolgáltattott szalmafedél engedélyek jegyzéke.

44. Segélyezés iránti kérvények.

45. Az Egyesült magyarhoni üveggyárak részvénytársaság kérvénye, salgótarjáni palazsgyárában egy mértékhiitelesítő hivatal felállításának engedélyezéseért.

46. A vármegyei községi (kör) jegyzői testület kérvénye, a millenniumi szolgálati évnél, nyugdíjigény tekintetében kedvezményes beszámítása iránt.

47. Rákóczy István szolgabíró kérvénye, a füleki járásba beosztott szolgabírók lakbérletményének felemelése tárgyában.

48. A tárgysorozat összeállítása után beérkezett, s a póttárgysorozatba foglalt ügyek.

49. Választások:

a) A közigazgatási bizottságból, 1896. év végével kilépő öt bizottsági tag helyének betöltése;

b) Az 1897. évre megalakítandó igazoló-választmány 5 tagjának megválasztása;

c) Az 1897. évi sorozó-bizottságok megalakítása;

d) A polgári loavató-bizottságok elnökeinek megválasztása.

e) A vármegyei nyugdíjintéző bizottságba 4 tagnak kiküldetése.

f) Árvaszéki kultagok választása.



A segedelmi magánpénztár 1897. évi költségelőirányzata.

Folyó szám	Fedezet	Megállapított összeg			
		tőke		jövedelem	
		frt	kr.	frt	kr.
	<i>I. Rendes.</i>				
1	Vegyes követelések után 6%	849	79	50	98
2	„ „ 5%	10806	82	540	34
3	Építészeti hivatal haszonbére	—	—	300	—
4	Pénzintézetekben elhelyezett tőke után 4%	1178	49	53	—
5	Kisbirtokosok földhitelintézeti 500 frtos alapítvány után 5%	500	—	25	—
6	Értékpapirokban elhelyezett tőke kamatai 4%	71050	—	2842	—
7	Füleki magtár évi bére	—	—	20	—
8	Sétatér évi bére	—	—	5	—
9	Mértékhiteljesítési jövedelem	—	—	10	—
10	Vegyes bevételek	—	—	19	13
	<i>II. Átfutó.</i>				
11	255/90 sz. közgyűlési határozattal a b-gyarmati árvizkárosultaknak a Józsv-egylet-től 10 évi törlesztésre 3% kamatozás mellett felvett 7800 frt kölcsöntőke 7-ik annuitás részlete	—	—	914	55
	Összesen:	—	—	4880	—

Folyó szám	Kiadás.	Megállapított összeg	
		frt	kr
	<i>I. Rendes</i>		
1	Inségesek segélyezésére	1000	—
2	Losonczy gymnasium tápintézete javára	30	—
3	Nógrádvármegyei gazdasági egyesületnek	50	—
4	B-Gyarmaton létesítendő tanszermuzeum javára 10 évi részl. 10 részlet	50	—
5	Állami adó, községi pótlék és utadóra	145	84
5	Füleki magtár tűzkárbiztosítására	21	30
7	Mértékhiteljesítési felszerelések 1096 frt 53 kr beszerzési árának törlesztésére 74600/95 sz. belügyminiszteri leirat alapján II évi részlet	100	—
8	Főispáni fogadtatás költségeire 800 frtból II évi részlet	200	—
9	Előre nem látható kiadásokra	268	31
10	A vármegyei nyugdíjasok évi nyugdíjigényeinek fedezésére	2100	—
	<i>II. Átfutó</i>		
	255/90 kgy. számú határozattal a b-gyarmati árvizkárosultaknak a Józsv-egyesülettől 10 évi törlesztés 6% kamatozás mellett felvett 7800 frt kölcsöntőke 17-ik annuitás részlete.	914	55
	Összesen:	4880	—

Balassa-Gyarmaton. 1896. évi október hó 31-én.

Ticsénszky Árpád s. k. Török Zoltán s. k. Baintner Ottó s. k.
könyvelő. alispán. főpénztárnok.